

Generalitat de Catalunya
**Departament d'Agricultura,
Ramaderia, Pesca i Alimentació**

Llei d'Espais Agraris

Xarxa Custòdia del Territori
Barcelona, 25 de maig de 2018

Introducció

- **Previsió FAO per any 2050: necessitat d'incrementar la producció d'aliments al món en un 70%. Només un 20% d'aquest increment es produirà en nous espais agraris.**
- Catalunya té 3,2 milions d'hectàrees de superfície de la qual el 21,6% són conreus de regadiu i de secà i el 7% són pastures.
- **A Catalunya hi ha 45.000 hectàrees de conreus abandonades, el que suposa l'1,4% de superfície catalana.**

Consideracions Polítiques

Pronunciaments del Parlament instant a disposar d'una llei d'espais agraris:

- **Resolució 275/IX, de 6 d'octubre de 2011**
- **La Resolució 739/X del Parlament de Catalunya**, sobre el món agrari d'11 de juliol de 2014
- **Moció 31/XI del Parlament de Catalunya**, sobre la presentació del projecte de llei del sòl d'ús agrari
- **Moció 86/XI del Parlament de Catalunya**, sobre polítiques agràries, ramaderes i forestals

Consideracions Polítiques

Moció 86/XI del Parlament de Catalunya

- Presentar abans del juliol del 2017 **un projecte de llei de protecció i usos del sòl i els espais agraris.**
- **Garantir l'existència** d'una quantitat suficient de **sòl agrícola de qualitat**
- Definir i aprovar els criteris i indicadors que permetin de concretar mecanismes d'intervenció en el territori més idonis per a **protegir els espais d'interès agrari davant d'altres usos del sòl.**
- Incloure un **estudi d'impacte agrari** en tots els projectes de transformació de sòl no urbanitzable en sòl urbanitzable o urbà.
- Promoure i executar actuacions d'atenuació de l'impacte agrari de les infraestructures.
- Desenvolupar, en el marc del **Pla territorial general de Catalunya**, el **Pla territorial sectorial agrari.**
- **Model català de banc o fons de terres** d'ús agrari i agroecològic.

Consideracions Polítiques

El perquè d'una Llei d'Espais Agraris

- **Les transformacions del medi rural i del sector agrari:**
 - Reducció del nombre d'explotacions: 67.238 el 1999 > 60.839 el 2009.
 - Incrementar la dimensió mitjana de les explotacions: 17,7 ha. el 1999 > 19,5 ha. el 2009.
 - Reducció de les hectàrees conreades: 927.300 ha. el 2001 > 836.800 ha. el 2013.
- **La creixent ocupació del sòl derivada del creixement urbà i de l'expansió de la superfície forestal :**
 - Intrusió en el medi agrari
 - Inseguretat jurídica i pèrdua de competitivitat de les explotacions.
- **Implementació de l'Agenda 2030 a Catalunya, i del segon Objectiu de Desenvolupament Sostenible (ODS 2): “Posar fi a la fam, assolir la seguretat alimentària i la millora de la nutrició, i promoure l'agricultura sostenible”.**

Consideracions prèvies

Objectiu principal de la Llei d'Espais Agraris

- **Ordenar la gestió dels espais agraris a Catalunya** i dissenyar els mecanismes necessaris per a donar seguretat jurídica als titulars de les explotacions agràries.
- **Establir disposicions per a la definició, la planificació i la gestió dels espais agraris de Catalunya**, la determinació del seu règim jurídic i la regulació dels supòsits i de les modalitats d'intervenció pública, per assegurar que es pugui utilitzar de la manera més beneficiosa possible pel sector agrari, amb la finalitat que compleixi amb el seu objectiu, que és la producció d'aliments en el marc d'una explotació agrària.

Consideracions prèvies

Finalitats de la Llei d'Espais Agraris

- **La preservació i la protecció dels espais agraris**, entès :
 - Factor de producció d'aliments
 - element de conservació de la cultura, la biodiversitat i els diferents ecosistemes naturals
- **La regulació dels edificis construïts a l'espai agrari,**
- **Preservar la connectivitat dels espais agraris.**

Consideracions prèvies

Concepte d'Espai Agrari

- S'entén per **espai agrari el conjunt d'espais oberts amb aptitud i vocació productiva d'ús agrícola, ramader o forestal**, que constitueixen ecosistemes transformats per l'explotació i l'ocupació humanes i que són, majoritàriament, destinats a la producció d'aliments i matèries primeres, o susceptibles de ser-hi destinats, i que formen part essencial de la matriu territorial.
- Classificació dels espais agraris en:
 - **Espai agrícola.**
 - **Espai ramader.**
 - **Espai forestal.**

Planificació territorial agrària

Instruments de la planificació territorial agrària

- El **Pla Territorial Agrari de Catalunya**
- Els **Plans Territorials Agraris Específics**

En la redacció dels POUM s'haurà de tenir en compte el que estableix el Pla Territorial Agrari específic

Anàlisi d'Afeccions Agràries

Anàlisi d'Afeccions Agràries

- Les figures de planejament territorial i urbanístic que afectin als espais agraris, així com també els projectes d'obres que s'hi hagin de desplegar, totalment o parcialment, han d'incorporar en la seva memòria una **Anàlisi d'Afeccions Agràries** que avaluï les afectacions sobre els espais agraris que es poden derivar del pla o projecte.

Sistemes d'informació per a la protecció dels espais agraris

Sistema d'informació d'espais agraris

- El Govern ral ha de dissenyar, implantar i gestionar a Catalunya un sistema d'informació i vigilància de l'estat dels espais agraris.
- S'estableixen les normes de caracterització i avaluació dels espais agraris.
- Programa de cartografia i seguiment de l'estat dels espais agraris amb caràcter triennal.

Les Infraestructures en els espais agraris

- **Infraestructures d'interès general** a l'espai agrari:
 - a) Aeroports, xarxes ferroviàries, i xarxes viàries (carreteres, autopistes i altres vies) que ocupen espai agrari.
 - b) Instal·lacions de producció i transformació d'energia, i xarxes de distribució d'energia i/o telecomunicacions (aèries o soterrades).
 - c) Les infraestructures necessàries per la prevenció i l'extinció dels incendis forestals.
- **Infraestructures agràries:**
 - a) Infraestructures hidràuliques vinculades amb la producció i transformació de productes agraris.
 - b) Xarxa viària rural.
 - c) Infraestructures necessàries per a la concentració parcel·lària.
- **Obres per la construcció d'infraestructures agràries.**
- **Unitats mínimes de conreu.**

Activitat agrària periurbana

- **S'entén com activitat agrària periurbana aquella que es duu a terme en zones perifèriques de zones urbanes** i que compleix el següent:
 - La producció d'aliments i també d'altres productes forestals (béns i serveis).
 - La contribució a la qualitat del medi ambient i l'oferiment de serveis ambientals i forestals.
 - És una activitat professional.
 - Aporti valors socials i culturals.
- **La proximitat urbana la condiciona i la dota d'unes característiques peculiars fruit del vincle urbà-rural:**
 - Forta pressió urbanística.
 - Competència per part d'altres sectors econòmics per l'ús del sòl i dels recursos necessaris per la producció d'aliments.
 - Inestabilitat per les perspectives d'ús del sòl.
 - Alta fragmentació parcel·lària.
 - Pressió per un ús social intensiu i que pot generar incompatibilitats amb l'activitat agrària.

Recuperació dels espais agraris. Preservació de la capacitat productiva de l'espai agrari

Concepte de parcel·la agrícola i ramadera en desús

- **Es consideren com a finques agrícoles i ramaderes en desús aquelles que no arribin a assolir almenys el 50% dels rendiments físics mitjans de les explotacions de la comarca on estigui ubicada, comparant els mateixos àmbits productius,** sempre que sigui per causes imputables als seus propietaris o titular de l'explotació agrària.
- Igualment es considera com a parcel·la agrícola i ramadera en desús aquella en que es donin una o més de les circumstàncies següents:
 - a) Que tinguin sòls en procés de degradació i sense aplicar mesures correctores.
 - b) Que tinguin sòls on les males pràctiques agràries o usos inconvenients posin en perill collites veïnes, l'aprofitament de les parcel·les confrontants o el medi natural.
 - c) Que tinguin sòls que romanguin sense activitat agrària durant tres anys consecutius, llevat que agronòmicament o mediambientalment es possibiliti o concorrin altres causes justificades.
 - d) Parcel·les en les quals no s'hagin desenvolupat activitats d'explotació o conservació, en un període d'almenys cinc anys, i sense causa justificada.

Recuperació dels espais agraris. Preservació de la capacitat productiva de l'espai agrari

Registre de parcel·les agrícoles i ramaderes en desús

- Funcions del Registre:
 - Diferenciar les parcel·les que estiguin en disposició de ser arrendades de les que no.
 - Establir la renda de lloguer anual per cada una de les parcel·les agrícoles i ramaderes en desús que estiguin en disposició de ser arrendades.
 - Recollir les sol·licituds de finques agrícoles i ramaderes dels interessats.
 - Adjudicar les parcel·les als sol·licitants, a través de l'establiment d'un contracte de lloguer entre el propietari de la parcel·la i el sol·licitant, a partir d'una convocatòria pública per concurrència competitiva.
 - Establir les condicions que hauran de complir els interessats per accedir a les finques.
 - Fer seguiment del compliment de les clàusules establertes en el contracte de lloguer.

Generalitat de Catalunya
**Departament d'Agricultura,
Ramaderia, Pesca i Alimentació**

agricultura.gencat.cat